

En vård som ser dig, oavsett vem du är

Reformförslag i Regionplan och budget för 2026
Liberalerna i Region Uppsala

Innehåll

Borgerlig allians: Det behövs en ny politisk riktning för att modernisera Region Uppsala.....	3
Malin Sjöberg Högrell: För ett samhälle där alla ska behandlas med värdighet.....	4
Jämställd vård med hjärta och ansvar.....	5
Förebyggande, tillgänglig och jämställd vård.....	5
Mäns våld mot kvinnor ska bekämpas, övergrepp måste stoppas.....	6
Graviditet, förlossning och tiden efter.....	8
Hälso- och sjukvård med hög tillgänglighet på individens villkor.....	9
Krafttag mot vårdköerna för att minska väntetiderna.....	10
Trygg vård nära dig – med fast läkarkontakt.....	11
Psykisk hälsa ska tas på allvar.....	12
En human beroendevård.....	13
Jämlik tandvård för bättre hälsa.....	14
Vårdens viktigaste resurs är medarbetarna.....	15
Trygg vård börjar med trygga medarbetare.....	15
Ett framtidssäktrat Akademiska – centrum för vård, forskning och innovation.....	15
Dagens forskning banar väg för morgondagens hälso- och sjukvård.....	16
Mer digitalisering och AI frigör tid och resurser.....	17
God kvalitet med ekonomi i balans.....	18
Stärk intäkterna och sänk kostnaderna.....	18
Mer uppföljning och bättre kvalitetssäkring.....	20
Flytta vården närmare medborgarna.....	21
Hållbar och konkurrenskraftig utveckling.....	22
Hela regionen ska utvecklas.....	22
Bättre klimat och miljö.....	23
Kollektivtrafiken ska vara ett attraktivt alternativ för alla.....	23
Kultur som inspirerar och utvecklar.....	24
Beredskap för när det verkligen gäller.....	25
Så skiljer sig vår budget.....	26

Borgerlig allians: Det behövs en ny politisk riktning för att modernisera Region Uppsala

Vi förenas i viljan att göra Region Uppsala till Sveriges mest attraktiva och fria län. Med patientens behov i centrum och personalens kompetens som ledstjärna tar vi ansvar för vårdens kvalitet, kollektivtrafikens tillgänglighet och regionens långsiktiga ekonomi.

Region Uppsalas riktning och reformkraft har gått förlorad sedan Centerpartiet den 14 februari 2024 valde att lämna alliansen för att ingå i ett vänsterstyre. Länets invånare möts nu av växande underskott, ökande vårdköer och en alltmer pressad arbetsmiljö för medarbetarna.

Moderaternas, Kristdemokraternas och Liberalernas övertygelse och ambitioner består. I en tid av växande utmaningar krävs ett tydligt och handlingskraftigt ledarskap som kan lösa problemen i grunden. Vi vill se konkreta politiska reformer för att utveckla hälso- och sjukvården samtidigt som kostnaderna minskas. Vi vill, bland annat:

- Frigöra kapacitet för avancerad vård vid Akademiska sjukhuset för att kapa vårdköerna, öka intäkterna och förbättra tillgängligheten.
- Införa kategoristyrning för strategiska inköp och upphandlingar, med en potential att spara drygt 1 miljard kronor över tre år.
- Bygga ut hemsjukvården för att minska återläggningar på sjukhus.
- Sänka kostnader inom primärvården genom att omdefiniera uppdraget för Akademiska sjukhusets laborativ verksamhet och upphandla de delar som nyttjas av primärvården.

God kvalitet och kostnadseffektivitet går hand i hand. Ett gott ledarskap, verksamhetsutveckling och systematiskt förbättringsarbete är avgörande för att uppnå detta. Det är helt nödvändigt att Region Uppsala behåller fokus på en långsiktigt hållbar ekonomi. Vi vill stärka valfriheten och göra det enklare för patienter att jämföra olika vårdgivare. Vården måste fortsätta flyttas närmare människorna och vi strävar efter att primärvården ska erhålla 25 procent av vårdens budget. Samtidigt behöver arbetsmiljön förbättras för att möjliggöra fler vårdplatser och för att regionen ska kunna behålla och rekrytera nödvändig personal.

För Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna är ambitionen inte slut. Vi fortsätter uthålligt och beslutsamt vår strävan mot ett attraktivt och friare län.

För Borgerlig allians

Emilie Orring, *gruppledare för Moderaterna*

Björn-Owe Björk, *gruppledare för Kristdemokraterna*

Malin Sjöberg Högrell, *gruppledare för Liberalerna*

Från vänster: Malin Sjöberg Högrell, Emilie Orring, Björn-Owe Björk

Malin Sjöberg Högrell: För ett samhälle där alla ska behandlas med värdighet

Varje människa ska kunna forma sitt liv utan hinder av kön, bakgrund, identitet eller livsvillkor. Liberalernas mål är att skapa ett mer jämställt samhälle där varje individ ges verkliga förutsättningar att leva ett fritt och självständigt liv.

Självbestämmande för patienter, vårdpersonal och anhöriga är för oss en självklar princip. En vård som sätter människan främst måste byggas med långsiktighet, mod och medmänsklighet. Alla ska kunna få snabb och rätt hjälp, oavsett var i länet man bor eller vem man är. Samtidigt måste den fysiska vården komma närmare, både genom vårdcentraler och vård i hemmet. Rätt vård ska flyttas från sjukhusen till där patienterna finns. En fast läkarkontakt med en namngiven husläkare skapar trygghet, bygger tillit och gör det lättare att upptäcka ohälsa i tid.

Både patienter och personal påverkas när jämställdheten brister. Kvinnliga medarbetare har mer än dubbelt så hög sjukfrånvaro som män. Kvinnor söker oftare vård, men uppger lägre förtroende och sämre bemötande. Maktbalansen i vårdmötet är avgörande eftersom den som söker vård ofta befinner sig i en utsatt position. Regionens ansvar är då att skapa tillit genom respekt, insyn och tydliga rutiner. En mer jämställd och kvalitativ vård måste därför se varje patient som den unika människa hen är.

Samtidigt står regionen inför en tid av växande behov och stora utmaningar. Antalet personer över 80 år väntas öka kraftigt under de kommande åren vilket ställer nya krav på tillgänglig, trygg och nära vård. Många patienter får fortfarande vänta för länge på operationer och specialistbesök. Vården blir alltmer komplex, samtidigt som kostnaderna för personal, material och pensioner stiger. Den globala oron, med krig i Europa och ett försämrat säkerhetsläge, förstärker kravet på robusthet och flexibilitet som består även i tider av kris.

Jämställdhet i vården handlar i grunden om att lyssna bättre, se olika behov och göra vården mer rättvis och fungerande för alla. Det är så vi bygger steg för steg en vård som ser människan. En vård där kvalitet, jämställdhet, trygghet och frihet går hand i hand. Ett samhälle där alla människor behandlas med värdighet.

Malin Sjöberg Högrell

Regionråd för Liberalerna i Region Uppsala

Jämställd vård med hjärta och ansvar

Liberalerna arbetar för en mer jämställd vård och varje individs frihet och möjlighet att förverkliga sina drömmar. Ett jämställt samhälle kräver att alla människor har samma frihet, ansvar och makt. För oss är det självklart att alla ska ha lika rättigheter oavsett kön, könsidentitet eller sexuell läggning. God hälsa grunden för denna frihet och därför är hög tillgänglighet till vård av hög kvalitet och ett starkt fokus på förebyggande arbete centralt.

I dag missgynnas kvinnor, särskilt äldre, samt för transpersoner och icke-binära hälsa av strukturella skillnader i diagnostik och behandling. Det beror på att vården fortfarande bygger på kunskap om män, trots att både kroppen och livsvillkoren kan se olika ut. Ett tydligt jämställdhetsperspektiv måste därför genomsyra resursfördelning, forskning och kvalitetsuppföljning, där statistik redovisas så att kön, könsidentitet och andra relevanta bakgrundsfaktorer synliggörs när det är möjligt och relevant.

Liberalerna vill säkerställa en jämlik vård där varje individ får stöd utifrån sina behov, oavsett kön, könsidentitet eller ålder. Genom att bekämpa ojämställda villkor förbättrar vi inte bara hälsan för dem som drabbas, utan stärker också hela samhället.

Förebyggande, tillgänglig och jämställd vård

1. Ge barnmorskemottagningar uppdrag om att vara det centrala navet för kvinnohälsa genom hela livet, från preventivmedel till klimakteriet.
2. Utbilda chefer och kvinnliga medarbetare 40 – 60 år om hormonförändringar och klimakteriet för att minska sjukskrivningar och stärka arbetsmiljön.
3. Erbjud kostnadsfria mensskydd på ungdomsmottagningar och vårdcentraler i socioekonomiskt utsatta områden.
4. Instifta ett jämställdhetspris som lyfter fram verksamheter och medarbetare som främjar jämställd vård och tandvård.
5. Inför gemensamma rutiner för att säkerställa att transpersoner bemöts med rätt namn och pronomen i journalsystem, kallelser och vårdkontakter – även innan juridiskt kön ändrats.

Region Uppsala behöver stärka samarbetet mellan barnmorskemottagningar, primärvården och specialistvården så att kvinnor ska få en trygg och obruten vårdkedja genom hela livet. Andra regioner visar att sammanhållen klimakterierådgivning både höjer kvaliteten och sparar resurser. Trots att Region Uppsala har några av landets ledande forskare inom området används inte alltid de nationella metoder och riktlinjer som tagits fram i samarbete med Socialstyrelsen och SKR. Evidensbaserade modeller för klimakterierådgivning bör införas i hela regionen, och utbildning om kvinnors hälsa måste prioriteras för barnmorskor, läkare och annan vårdpersonal. Vi vill rulla ut evidensbaserade modeller i hela länet och bygga vidare på pilotmottagningarna i Gimo, Knivsta, Tierp, Nyby och Ekeby.

Hormonella förändringar i förklimakteriet och klimakteriet hänger ofta ihop med stressrelaterad ohälsa. Kvinnor i åldern 40-60 år är överrepresenterade i sjukskrivningar för stressrelaterad ohälsa som utmattningssyndrom och depression. Genom att utbilda chefer och medarbetare om dessa samband kan Region Uppsala minska sjukskrivningar och behålla värdefull kompetens. För Region Uppsala, där cirka 75 procent av medarbetarna är kvinnor skulle en liknande satsning inte bara förbättra kvinnors hälsa och välmående, utan även minska sjukskrivningar och öka produktiviteten. Att lyfta kunskapen om kvinnors hormonella hälsa kan bidra till regionens attraktionskraft som arbetsgivare.

Mens ska aldrig hindra utbildning eller socialt liv. Mens är fortfarande stigmatiserat i många sammanhang men det har blivit mindre så idag tack vare ökad öppenhet och medvetenhet. Men det finns unga som ändå saknar tillgång till mensskydd och drabbas av skam och begränsningar. Vanföreställningar, till exempel att tamponganvändning skulle innebära att en flicka förlorar sin oskuld, bidrar till fortsatt kontroll och ojämlikhet. Liberalerna vill att Region Uppsala inför kostnadsfria mensskydd för de flickor och unga kvinnor som idag saknar tillgång till detta nödvändiga hygienmedel på ungdomsmottagningar och vårdcentraler i socioekonomiskt utsatta områden. Menshälsa bör också inkluderas som en del av arbetet med att främja jämlik vård och hälsa genom ökad medvetenhet och information.

Livmoderskandalen på Akademiska sjukhuset har visat hur allvarliga konsekvenser bristen på ett kontinuerligt kvalitetsarbete kan få. Många av de berörda patienterna står nu inför en lång återhämtning både kroppsligt och psykiskt. Det underminerar tilltron till hela hälso- och sjukvårdssystemet. Att systematiskt arbeta för att stärka kvaliteten inom hälso- och sjukvården handlar om att skapa en nödvändig infrastruktur för att vårdpersonalen ska kunna utföra sitt arbete på bästa möjliga sätt. Regionen bör ta in extern kompetens för att en gång för alla få kvalitetsledningssystemet på plats. Vi måste säkerställa att kvinnors hälsa prioriteras, att patientsäkerheten är kompromisslös och att händelser som detta aldrig får upprepas.

Goda initiativ för jämställd vård måste synliggöras. Liberalerna vill instifta ett nytt jämställdhetspris som lyfter fram verksamheter och medarbetare som driver vården mot större jämlikhet och sporrar fler att följa deras exempel. På så vis kan vi uppmärksamma och sprida kunskap i arbetet för kvinnors hälsa.

Varje människa har rätt att bli sedd för den de är, oavsett könsidentitet eller uttryck. För oss liberaler är det självklart att rätten till sin egen identitet är en grundläggande frihetsfråga. Alla, inklusive transpersoner, har liksom alla andra rätt till trygg vård utan ifrågasättanden, misstänkliggörande eller krångliga regler som står i vägen. Det handlar om att respektera varje persons självklara rätt att bli bemött med värdighet och korrekt information i varje vårdkontakt. Rutiner som säkerställer att transpersoner registreras och bemöts med rätt namn och pronomen i journalsystem, kallelser och vårdkontakter behövs. För att tillgängligheten och bemötandet i vården ska bli bättre behövs mer förståelse för transpersoners egna erfarenheter, behov och hinder i mötet med vården. Forskning och dialog med civilsamhället, universitet och ungdomsmottagningar visar att det finns särskilda utmaningar kopplade till tillgången på primärvård, psykosocialt stöd och könsbekräftande vård. Det är områden där både kvalitet och bemötande behöver stärkas för att alla patienter oavsett identitet ska känna sig trygga, respekterade och sedda.

Mäns våld mot kvinnor ska bekämpas, övergrepp måste stoppas

6. Inrätta tydliga riktlinjer och en checklista för hur misstänkta övergrepp i vården av anställda hanteras.
7. Lex Elsa: Stärk skyddet, ansvaret och anhörigas rätt till information vid missförhållanden.
8. Tydligare regler och högre krav på hur patienter tas emot och bemöts.
9. Stöd kvinnojourer i samtliga kommuner.

Vården har ett särskilt ansvar i mötet med utsatta människor. Ingen patient ska behöva oroa sig för att övergrepp inom vården inte tas på allvar. Region Uppsala saknar i dag tillräckliga riktlinjer för hur misstankar mot egna medarbetare ska hanteras. Därför behövs en tydlig checklista likt den som

Region Jönköping har för att stärka patientsäkerheten, säkerställa likvärdig hantering och upprätthålla förtroendet för vården.

De rapporterade våldtäkterna inom hemtjänsten i Uppsala är djupt upprörande. Lex Elsa är Liberalernas sju reformförslag för att stärka äldre och anhörigas rättigheter, förebygga övergrepp och bryta tystnadskulturen. Vård och omsorg ska alltid bygga på individens behov, värdighet och trygghet. Ingen ska mötas av tystnad eller stängda dörrar – därför måste regelverken förtydligas och äldres behov ges högsta prioritet.

Lex Elsa innebär sju reformer för ökad trygghet i omsorgen. Äldre och anhöriga ska ha rätt till full insyn vid vårdskador och missförhållanden, och allvarliga larm ska hanteras skyndsamt – inte fastna i byråkratin. Ansvar ska kunna utkrävas, och ett systematiskt kvalitetsarbete bli en självklar del av vardagen. Personal ska få regelbunden utbildning i bemötande och mänskliga rättigheter. Statistik över vårdskador ska samlas in för att identifiera brister. Arbetsgivare ska ta ansvar för bakgrundskontroller för att skydda de mest utsatta. Dialog och individens behov ska stå i centrum.

Patientens trygghet och bemötande är en självklar del av patientsäkerheten. Trots flera styrdokument saknar Region Uppsala en tydlig vision för bemötande och hur vi lyssnar på patienter och anhöriga. Liberalerna vill därför ge Patientnämnden en starkare roll. Alla ska få tydlig information om hur synpunkter kan framföras, och det måste finnas säkra vägar att slå larm om missförhållanden – utan rädsla för repressalier.

Patientnämnden bör medverka i att ta fram en regional bemötandevision och bidra till att påskynda det systematiska kvalitetsarbetet. Som länk mellan vården och patienten har nämnden en unik inblick i hur vården upplevs. Detta arbete bör självklart lyftas i Kvalitetsbokslutet och ligga till grund för framtida förbättringar.

Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer är ett samhällsproblem som kräver ett samlat och uthålligt arbete, och regionens nollvision mot våld måste fortsätta stärkas. Våldet bryter ned individer, slår mot familjer och skadar tilliten i hela samhället. Därför måste alla berörda aktörer som regionen, kommuner, civilsamhället, skolor och föreningar agera tidigare, samordna och med gemensamt ansvar för att bryta de normer och strukturer som tillåter våldet att fortsätta. Bara genom att försvara varje människas rätt till ett liv fritt från hot och övergrepp kan vi bygga ett samhälle där jämställdhet och respekt är självklarheter.

Våld i nära relationer, våld mot barn och hedersrelaterat våld och förtryck är allvarliga övergrepp som kräver ett samlat och uthålligt arbete. Region Uppsalas verksamheter ska vara rustade för att tidigt upptäcka och agera oavsett om det gäller patienter, kollegor eller medarbetare. Alla som möter människor i vården ska veta hur man uppmärksammar signaler, erbjuder stöd och följer upp oro. Det måste finnas relevant hjälp att hänvisa till, och den ska vara känd, tillgänglig och tydligt förankrad i verksamheten. På så vis kan Region Uppsala bli en tryggare arbetsgivare och bidra till att bryta våldets normalisering.

Kvinnojourerna i länet är avgörande för att erbjuda skydd, rådgivning och stöd när våldet ändå har inträffat. Flera kommuner saknar i dag tillräckliga resurser för att hålla jourverksamheten igång, vilket riskerar att lämna våldsutsatta kvinnor utan nödvändigt skydd. Regionen har en möjlighet att motverka nedläggningar och säkerställa att kvinnojourerna finns på plats i hela länet, så att varje kvinna som behöver stöd verkligen får det.

Graviditet, förlossning och tiden efter

10. Prioritera renovering av befintliga förlossningssalar på Akademiska sjukhuset för att skapa en lugn och hemlik miljö för födande.
11. Upphäv beslut om en barnmorskeledd förlossningsenhet och regionfinansierade hemförlossningar.
12. Satsa långsiktigt på familjecentralerna med en samordnare för hela länet
13. Öka tryggheten med kontinuitetsmodell i mödra- och förlossningsvården där samma barnmorska följer kvinnan genom graviditet, förlossning och eftervård.
14. Utveckla arbetet med enskilda pappasamtal inom barnhälsovården genom att införa förbokade tider i anslutning till 4-månadersbesöket på BVC

Liberalerna vill bygga Sveriges bästa kvinnoklinik och förlossningsavdelning på Akademiska sjukhuset för att säkerställa en god arbetsmiljö, högklassig kvinnosjukvård och trygga förlossningar. Kvinnokliniken ska även stödja forskning om barns hälsa och sjukvårdsinsatser, då investeringar i barns hälsa ger utdelning under hela livet.

Att föda barn är en unik och sårbar upplevelse, och miljön i förlossningsrummet påverkar både upplevelsen och förlossningsförloppet. Forskning visar att en trygg, hemlik och avskalad miljö kan minska stress, rädsla och komplikationer. Många av förlossningssalarna på Akademiska sjukhuset är idag slitna och präglas av en steril sjukhusmiljö, där teknisk utrustning dominerar rummet. Det finns goda exempel från andra regioner, såsom Region Jämtland-Härjedalen, där nyrenoverade förlossningsrum med varma färger, musik, badkar och bekväma möbler skapar lugn och trygghet för födande. Liberalerna anser att alla förlossningssalar på Akademiska bör erbjuda en trygg och harmonisk miljö som stärker kvinnans egen förmåga och bidrar till en positiv upplevelse av förlossningen.

Förlossningsvården i Sverige är god och säker, både för mamman och för barnet. I Socialstyrelsens riktlinjer, "Graviditet, förlossning och tiden efter, prioriteringsstöd till dig som beslutar om resurser" kan rekommendationer få en prioritet mellan 1 - 10 där 1 är högsta prioritet. Områden som har högsta prioritet, prio 1, är exempelvis åtgärder som att låta två personer diagnosticera misstänkta förlossningsbristningar. I jämförelse har de landat i att ge planerad barnmorskeledd hemförlossning prioritet 8, en väldigt låg prioritet. Och vad gäller rekommendationer för hemförlossning eller att någon överväger planerad hemförlossning får det prioritet 8.

I förslaget till nationell plan för "Graviditet, förlossning och tiden efter" så gör Socialstyrelsen bedömningen att barnmorskeledda förlossningskliniker inte bör ingå i förslaget till nationella planen eftersom det saknas kunskap och erfarenheter, framförallt när det gäller patientsäkerheten. Liberalerna anser att Region Uppsala ska följa Socialstyrelsens riktlinjer rörande hemförlossningar och barnmorskeledd enhet och istället prioritera indikatorerna som är högst prioriterade.

Barnmorskemottagningar ska vara det centrala navet för kvinnohälsa genom hela livet, från preventivmedel till klimakteriet, och ska finnas tillgängliga både i staden och på landsbygden. För att nå alla kvinnor och barn med mödra- och barnhälsovård behövs ökad samverkan med fler aktörer, särskilt för familjer med utländsk bakgrund, unga blivande föräldrar, ekonomiskt utsatta och ensamstående föräldrar.

Familjecentralerna är hälsofrämjande, tidigt förebyggande och stödjande samarbetsformer samt mötesplatser som utgår från hela familjens livssituation. Här möter familjer vanligtvis representanter från mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst. Tyvärr saknas

idag en samordnad struktur, vilket leder till ojämlik tillgång mellan kommunerna. Liberalerna vill se en långsiktig satsning med tydlig styrning, gemensamma mål och en länssamordnare på heltid. Alla familjer ska få ett likvärdigt och lättillgängligt stöd, oavsett var i länet de bor

Liberalerna vill öka tryggheten och förbättra kvaliteten i mödra- och förlossningsvården genom att införa en modell där samma barnmorska följer kvinnan genom hela vårdkedjan från graviditet till förlossning och eftervård. Denna kontinuitetsmodell minskar risken för missförstånd, stärker tilliten och ökar möjligheten att i tid upptäcka medicinska eller psykosociala behov. Forskning visar att modellen leder till färre komplikationer, såsom för tidig födsel och kejsarsnitt, samt ökad trygghet och nöjdhet med vården. Den är särskilt värdefull för kvinnor med förlossningsrädsla, tidigare trauman eller bristande stödnätverk. Samtidigt förbättras arbetsmiljön för barnmorskor genom tydligare ansvar och färre avbrott i vårdrelationen.

Enskilda pappasamtal stärker pappor i föräldrarollen och bidrar till ett mer jämställt föräldraskap. Andelen icke-födande föräldrar som får ett enskilt samtal när barnet är 3–5 månader har ökat, men det finns fortfarande tydliga ojämlikheter. Statistik visar att pappor i mer socioekonomiskt utsatta områden löper större risk att gå miste om detta stöd. För att minska dessa klyftor vill Liberalerna utveckla arbetet med enskilda pappasamtal inom barnhälsovården genom att införa förbokade tider i anslutning till 4-månadersbesöket på BVC, i syfte att öka deltagandet och tidigt identifiera behov av stöd i föräldraskapet.

Hälso- och sjukvård med hög tillgänglighet på individens villkor

All vård ska utgå från individens behov och bedrivas med patientens perspektiv i centrum. Det innebär att patientmötet, tillgången till vård och vårdens resultat ska vara vägledande i hur vården organiseras. Ingen ska behöva vänta orimligt länge på hjälp, och varje patient ska möta en vårdorganisation som ser hela människan oavsett om kontakten sker digitalt, genom ett mobilt team eller på en högspecialiserad klinik.

När vården formas kring patientens behov förbättras resultaten, tryggheten ökar och jämlikheten blir tydligare. Det ska vara lätt att komma in i vården och lätt att komma vidare. Vi vill se fler vårdplatser där behoven är som störst. Det är en investering i människors tid, trygghet och hälsa. Varje timme mindre i väntan är en vinst både för individen och för samhället. Patienter med sköra eller kroniska tillstånd ska kunna få vård hemma genom mobila team eller avancerad hemsjukvård, särskilt i glesbygd.

Hög tillgänglighet kräver ett starkt husläkarsystem med fast patientansvar, en primärvård som fungerar som första linjens vård och en fungerande vårdgaranti genom hela vårdkedjan, från undersökning till återbesök och rehabilitering. Vårdgarantin ska också ta hänsyn till patienter med särskilda behov, exempelvis kroniker som behöver täta kontroller. Digitala kontaktvägar ska vara inkluderande, användarvänliga och inte lämna någon utanför.

En mångfald av vårdaktörer – offentliga, privata och idéburna – skapar valfrihet, ökar tillgängligheten och driver innovation. När olika aktörer verkar på lika villkor pressas köer tillbaka, nya arbetssätt växer fram och patienter får makt att välja den vård som passar dem bäst. Informationen om vårdgivarnas kvalitet och resultat ska vara tillgänglig och jämförbar.

Vi vill bygga en hälso- och sjukvård där tillgänglighet, kvalitet och patientmakt går hand i hand. Vården ska börja och sluta hos individen, oavsett var hen bor eller hur hen tar kontakt.

Krafttag mot vårdköerna för att minska väntetiderna

15. Öka antalet vårdplatser och resurser inom specialistvården för att kunna möta efterfrågan och minska väntetiderna.
16. Upphandla enklare operationer inom de områden där vi har längst köer.
17. Implementera sjukhusvård i hemmet.
18. Flytta ut koloskopier till Gränby centrum för att kapa köerna.
19. Inför ett prehospitalt verksamhetsområde som inkluderar alla delar av team som ska dirigeras till patienten, och utveckla med fler ambulanser.
20. Aktivt slussa patienter med behov av operation för höftledsartros eller framfall till vårdaktörer med tillgänglig kapacitet, såväl inom som utanför regionen.
21. Ledsagningsstjänst för synskadade vid Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping.

Alla invånare ska ha tillgång till hälso- och sjukvård av hög kvalitet som är lätt att nå och ges inom rimlig tid. Men vårdköerna är fortfarande för långa. I mars 2025 väntade cirka 10 800 personer på ett första besök vid Akademiska sjukhuset och 1 360 vid Lasarettet i Enköping. Tillgängligheten till operation eller behandling låg samtidigt på 49,5 procent vid Akademiska och 73,7 procent vid Lasarettet, vilket är långt från målet att alla patienter ska få sin åtgärd inom 90 dagar. Totalt väntade omkring 5 400 patienter på operation eller behandling vid Akademiska och 892 vid Lasarettet, alltså drygt 6 300 personer i hela regionen. Köerna måste därför fortsätta minska så att alla patienter får den vård de behöver i tid.

Liberalerna vill satsa på att upphandla enklare ingrepp för att kapa köerna. Det kan röra sig om områden med längst väntetider, såsom öron, näsa och hals, ögon eller ortopedi. Det är viktigt att ställa krav på att utbildningsuppdraget följer med, så att blivande ST-läkare får utföra enklare ingrepp hos privata utförare. Elisabethmodellen, där operatörer och ST-läkare följer med patienten, är ett bra sätt att minska köerna.

Regeringen har tagit initiativ till riktade satsningar för att korta vårdköerna och stärka tillgängligheten i hälso- och sjukvården. Staten gör därmed vad den kan för att stödja regionerna i att möta det ökade vårdbehovet. För att Region Uppsala ska kunna ta tillvara på möjligheterna krävs det att patienter snabbt kan slussas till vårdgivare med ledig kapacitet, både inom regionen och hos externa aktörer. Det innebär att befintliga avtal behöver ses över och utökas, så att fler operationer kan genomföras. Samtidigt måste väntetider följas upp löpande och vårdgarantin säkerställas, särskilt inom de områden där behovet är som störst. Genom ett målmedvetet och handlingskraftigt arbete kan vårdköerna kortas, arbetsmiljön förbättras och invånarna få den vård de har rätt till.

Koloskopikapaciteten i Region Uppsala är otillräcklig. Regionen har under lång tid legat i botten när det gäller antalet koloskopier per invånare, med en produktion som enligt förvaltningens egen bedömning ligger klart under både behovet och nivån i andra regioner. Situationen förvärras av att Uppsala var sist i landet att införa det nationella tarmcancerscreeningprogrammet. För att upprätthålla patientsäkerheten initierade sjukhusstyrelsen 2024 en upphandling av cirka 300–350 koloskopier till en kostnad av 2,5 miljoner kronor, men den styrande majoriteten begränsade avropet till tolv månader. När köerna bestod i oktober 2024 tvingades styrelsen förlänga avtalet till 31 december 2025. Liberalerna menar att kortsiktiga upphandlingar inte räcker. Vi vill etablera ett permanent koloskopicenter i tillgängliga lokaler i Gränby centrum. Det gör det enklare för patienter

att ta sig till undersökningen, avlastar Akademiska sjukhusets lokaler och ger möjlighet att snabbt minska den stora kön. Den huvudsakliga merkostnaden är hyra, men den vägs upp av kortare väntetider, färre sena cancerdiagnoser och minskat behov av köpt vård i andra regioner.

Liberalerna vill införa ett prehospitalt verksamhetsområde som inkluderar samtliga delar av de team som dirigeras till patienten. Sjukvårdens larmcentral bör bli navet i det prehospitala arbetet, med ansvar för att prioritera och dirigera olika resurser, såsom ambulans, lättvårdsambulans, liggande sjukresor, mobila psykiatriska team och närvårdsteam. Att samla dessa funktioner under ett gemensamt organisatoriskt tak skapar bättre samordning och ökad kostnadseffektivitet. Liberalerna vill också att 1177 integreras i det prehospitala verksamhetsområdet för att optimera både resursanvändning och vårdkvalitet. Vi vill samtidigt förstärka ambulanssjukvården i Region Uppsala. Ambulansverksamheten har blivit en allt viktigare del av den moderna akutsjukvården, där många medicinska insatser sker redan innan patienten når sjukhuset.

Alla invånare ska känna trygghet i att kunna genomföra sitt vårdbesök, oavsett synförmåga eller behov av stöd. I dag saknas en tillgänglig och pålitlig ledsagningstjänst vid Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping. Det innebär att synskadade patienter ibland kommer fel, försenas eller i värsta fall uteblir från sina besök. Liberalerna vill därför att Region Uppsala inför en bokningsbar ledsagningstjänst, liknande den som finns i Region Västmanland. Synskadade patienter ska ges möjlighet att enkelt boka ledsagning i förväg via telefon. Tjänsten bör organiseras inom ramen för fastighet och service, med utnyttjande av befintliga resurser inom intern transport eller vårdnära service. Ett tryggt mottagande är en grundläggande del av jämlik vård. Genom att undanröja detta praktiska hinder stärker vi tillgängligheten och visar respekt för alla patienters behov.

Trygg vård nära dig – med fast läkarkontakt

22. Säkerställ fast husläkare som följer dig genom livet, det är grunden i en vård som är nära, trygg och bygger på tillit.
23. Stärka husläkares och distriktssköterskors hälsofrämjande uppdrag.
24. Säkerställ nära samverkan med kommunerna för att undvika glapp i ansvar och vårdkedjor.
25. Förenkla vårdcentralernas regelverk för att kunna ge mer vård utanför större orter samt tillåt kvälls- och helgöppet.
26. Förstärk kapaciteten inom mobila närvårdsteam och äldrevårdsenheter för att öka tillgängligheten till vård i hemmet, även nattetid.
27. Alla HVB-boende ungdomar ska nås av förebyggande hälsovård.
28. Etablera vårdcentrum i hela regionen med utökat antal närvårdsplatser.
29. Erbjud avgiftsfri HPV-vaccination (catch-up) för ovaccinerade pojkar födda 2004-2008.

Genom fast läkarkontakt ökar trygghet och kontinuitet för patienter. Liberalerna vill att regionen arbetar systematiskt så att fler får tillgång till fast namngiven husläkare. Patienterna ska inte tvångslistas på en vårdcentral utan ha möjligheten att få välja sin läkare. Vi värnar om valfrihet och kontinuitet, särskilt för äldre och multisjuka patienter. Kommunerna har ett stort ansvar i det förebyggande arbetet, och god samverkan med regionen är avgörande för att ingen ska falla mellan stolarna. Äldre och multisjuka behöver mer omvårdnad i hemmet, vi vill utöka mobila närvårdsteam och äldrevårdsenheter så att de blir fler och har längre öppettider. Vi vill att vårdcentralernas regelverk förenklas för bättre tillgänglighet, inklusive kvälls- och helgöppet. Etablering av vårdcentrum i hela regionen är nödvändig för att erbjuda specialiserad vård nära invånarna, och vi vill öka samarbetet mellan barn- och ungdomspsykiatri och socialtjänst för att säkerställa att alla ungdomar i HVB-boenden nås av förebyggande hälsovård.

Sedan 2020 ingår HPV-vaccination för pojkar i årskurs 5 i det allmänna vaccinationsprogrammet och erbjuds kostnadsfritt i hela landet. Trots detta har Region Uppsala ännu inte infört kostnadsfri så kallad catch-up-vaccination för ovaccinerade unga upp till och med 26 års ålder, i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendation.

Liberalerna vill att Region Uppsala inför kostnadsfri HPV-vaccination för pojkar födda mellan 2004 och 2008. Genom att erbjuda vaccination till fler unga – oavsett kön – kan vi bromsa smittspridningen, förebygga flera former av cancer och ta ett avgörande steg mot att eliminera livmoderhalscancer. Det är en av de mest kostnadseffektiva och livräddande hälsoinsatser en region kan göra.

Psykisk hälsa ska tas på allvar

30. Vidareutveckla barn och ungdomshälsan till att bli ett ännu tydligare nav för barn och unga med psykisk ohälsa i hela länet.
31. Upphandla utredningar för att kapa köer för barn, unga vuxna och vuxna som behöver en NPF-utredning.
32. Inför möjlighet till självinskrivning inom vuxenpsykiatri.
33. Öka patientens delaktighet i sin egen vård.
34. Inför fast vårdkontakt inom psykiatri, både inom den första linjens psykiatri och den öppna specialistpsykiatri.
35. Inför ett anslag för rättspsykiatrisk vård som regleras årligen.
36. Utöka verksamhetstiderna av psykiatriambulansen med en långsiktig målsättning att hålla öppet dygnet runt och utöka uppdraget till att inkludera alla patienter.

Psykisk ohälsa är en av de främsta orsakerna till sjukskrivning och de drabbade är ofta bland de mest sårbara. Tidiga insatser och förebyggande arbete är därför avgörande. Det är viktigt att snabbt få sitt första besök när man söker vård för psykisk ohälsa. God samverkan mellan vårdinstanser och god tillgång till vård är nödvändigt för att korta köerna. Liberalerna vill att vård för psykisk ohälsa ska vara tillgänglig i hela länet, med kortare köer och tillgång till psykologer, kuratorer och andra kompetenser inom primärvården. Samlad individuell planering (SIP) ska genomföras för alla patienter som behöver det, med tydliga rutiner och samverkan mellan region, kommuner och andra aktörer. Utveckla digitala SIP-möten så att logistiken underlättas mellan olika aktörer.

Vården och bemötandet av patienter med psykisk ohälsa måste förbättras. Akut psykiskt sjuka ska hämtas av psykiatriambulans, och patienter med behov ska kunna skriva in sig själva på psykiatrisk klinik. En fast vårdkontakt inom psykiatri bör finnas för de som önskar det så anhöriga slipper vara sambandscentral. Digitala lösningar och hjälp-till-självhjälp-verktyg ska utvecklas för att förbättra vården.

Barn och ungdomar ska enkelt få hjälp vid psykisk ohälsa. Barn- och ungdomshälsan ska vara en tydlig ingång för de med enklare psykiska besvär och finnas tillgänglig i hela länet. Samverkan med andra vårdgivare, elevhälsa och socialtjänst ska säkerställas.

Liberalerna vill också korta köerna för barn, unga vuxna och vuxna som behöver NPF-utredning eller behandling. Liberalerna vill upphandla utredningar för att kapa köer. Tidig hjälp förhindrar att svår psykisk ohälsa utvecklas och kan minska risken för isolering, missbruk eller självmord.

Psykiatri i Region Uppsala är kraftigt underdimensionerad. Under de senaste 15 åren har över 30 vårdplatser försvunnit, trots att befolkningen växt. Samtidigt är andelen patienter som vårdas med tvång enligt LPT betydligt högre i Uppsala än i övriga landet med 36 procent jämfört med rikets 23, enligt Attention Uppsala. Färre vårdplatser riskerar att öka denna andel ytterligare. När psykiatriska avdelningar används för rättspsykiatrisk vård förvärras platsbristen och tillgängligheten i akutvården försämras. Att fler döms till rättspsykiatrisk vård driver också upp kostnaderna inom psykiatri, vilket leder till nya besparingskrav. Liberalerna anser att psykiatri vid Akademiska sjukhuset inte ska bära dessa kostnader. Ett separat, årligen reglerat anslag för rättspsykiatrisk vård bör införas för att skydda den allmänpsykiatriska verksamheten från ytterligare neddragningar.

Psykiatriambulansen är en värdefull resurs för akuta psykiatriska insatser. Den har lett till snabbare hjälp för patienter, minskat tryck på den vanliga ambulanssjukvården och färre polisingripanden. Trots goda resultat är verksamheten fortfarande begränsad då den är enbart tillgänglig för personer över 18 år och endast i drift mellan klockan 15 och 23. Det finns ett tydligt behov av att både utvärdera den inledande fasen och utöka uppdraget. Psykisk ohälsa uppstår inte enbart under kontorstid. För att möta behoven bättre bör psykiatriambulansen på sikt bli tillgänglig dygnet runt. Det skulle inte bara ge snabbare hjälp vid psykiatriska kriser, utan också minska belastningen på psykakuten, frigöra resurser och avlasta såväl ambulansverksamheten som polisen. Samtidigt behöver uppdraget utvidgas till att även omfatta barn och unga. Den psykiska ohälsan ökar bland unga, och deras behov av akut hjälp måste tas på lika stort allvar som vuxnas.

En human beroendevård

37. Identifiera en central lokal för sprutbytet och vårdcentralen för hemlösa i Uppsala.
38. Inför en mobil vårdcentral för hemlösa för att nå de mest utsatta som annars inte skulle få vård.
39. Förbereda informationskampanj om receptfritt naloxon på apotek för att minska narkotikarelaterade dödsfall och lidande.
40. Utbilda personal för ett bättre bemötande av hemlösa och brukare.
41. Individer ska inte nekas hjälp för att de har missbruksproblematik.
42. Utveckla mottagningen för Läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende (LARO) så att den blir en del av den nära vården.
43. Erbjud stöd till anhöriga till personer med missbruk.

Liberalerna anser att missbrukare behöver vård, inte straff. Vården ska ta huvudansvaret för personer med missbruk, med fokus på skademinimering och hjälp att ta sig ur missbruket. För att uppnå detta behöver vi säkerställa en central och långsiktig plats för sprutbytet och vårdcentralen för hemlösa i Uppsala, samt införa en mobil vårdcentral för att nå de mest utsatta.

Trots att en tillfällig lösning tagits fram för vårdcentralen för hemlösa och sprututbytet, kvarstår grundproblemet med avsaknaden av en långsiktig, centralt belägen och tillgänglig lokal. Den nuvarande placeringen på Akademiska sjukhuset innebär längre avstånd från stadskärnan, vilket riskerar att minska tillgängligheten för de mest utsatta. Ett rullande 12-månadersavtal är inte en långsiktig lösning och skapar osäkerhet både för patienter och personal. Region Uppsala bör snarast ta fram en konkret tidsplan för att etablera en permanent mottagning i samverkan med Uppsala kommun, samt parallellt införa en mobil lågtröskelmottagning som beprövats med goda resultat i andra regioner, bland annat Stockholm. Det är både en jämlikhetsfråga och en kostnadseffektiv hälsoinsats. Varje utebliven infektion, akutvårdsinsats eller återinläggning sparar resurser och lidande.

Missbrukare är ofta stigmatiserade vilket förvärrar deras situation och gör det svårare att söka hjälp. Genom att utbilda personal inom ordningsvakter, polis, socialtjänst och vårdpersonal kan vi förbättra bemötandet av dessa personer. Sprutbyten minskar smittspridningen och ger en första kontakt med vården för många. Trots ökad tillgång behöver fler injektionsbrukare få tillgång till rena sprutor. Därför behöver vi förbättra tillgången till sprututbyte, överdosmedicin och substitutionsbehandling.

Samarbetet mellan regionen och kommunerna måste förbättras för att undvika att personer hamnar mellan stolarna. Substitutionsbehandling (LARO) har visat goda resultat, men köerna är långa. Fler platser på LARO-mottagningar i Uppsala län är nödvändiga för att kunna korta köerna till beroendevården. Motivation för att ta sig ur missbruk är en färskvara, och snabb hjälp är avgörande.

Att vara anhörig till en person med missbruk är mycket påfrestande. Anhöriga måste få det stöd de behöver för att hantera sin situation. Att konstant vara orolig och inte ha den kontakt med sina närmaste som man hade velat ha tär på människor. Anhöriga till personer med missbruk måste kunna få stöd för regionen.

Jämlik tandvård för bättre hälsa

44. Bolagisera Folktandvården för att säkerställa långsiktig tillgänglighet, kvalitet och konkurrenskraftig prissättning inom tandvården.
45. Fortsätt de riktade och förebyggande insatserna, särskilt där tandhälsan är som sämst.
46. Fler ska informeras om abonnemangstandvård och en informationskampanj ska genomföras riktad mot dem som ännu inte har friskvårdsavtal.

En god tandhälsa är viktig för hela kroppens hälsa. För Liberalerna är det av stor vikt att säkerställa en högkvalitativ och jämlik tandvård i hela Region Uppsala, med särskilt fokus på utsatta grupper såsom barn, unga och äldre. Dålig munhälsa kan öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar. Tandvården bör inrikta sig på förebyggande åtgärder och tidig upptäckt. Barntandvården ska vara kostnadsfri, med särskilda insatser riktade mot socioekonomiskt utsatta områden.

Folktandvården i Region Uppsala är en välfungerande och ekonomiskt stabil verksamhet. Genom att bolagisera Folktandvården kan vi dra nytta av regionens erfarenhet av att driva verksamheter i bolagsform. Detta steg möjliggör ett tydligare och mer självständigt uppdrag, med fokus på att attrahera och behålla rätt kompetens, vilket leder till en mer tillgänglig och högkvalitativ tandvård. Bolagisering medför även fördelar som kortare och mer flexibla beslutsvägar, högre personal- och patientnöjdhet samt ökad förmåga att anpassa sig till marknadens behov och utmaningar. Detta ger de bästa förutsättningarna för att säkerställa en konkurrenskraftig och effektiv tandvård i regionen.

För att stärka tandhälsan vill vi fortsätta med riktade och förebyggande insatser, särskilt där tandhälsan är som sämst. Abonnemangstandvård, den så kallade frisktandvården, ska utvecklas för att skydda patienten mot oförutsedda tandläkarräkningar och möjliggöra mer förebyggande arbete. En informationskampanj ska genomföras för att informera fler om abonnemangstandvården och friskvårdsavtal.

Vårdens viktigaste resurs är medarbetarna

Trygg, högkvalitativ vård förutsätter trygga medarbetare. Liberalernas personalpolitik utgår därför från ett enkelt men avgörande mål att Region Uppsala ska vara en arbetsplats där människor vill stanna, växa och känna stolthet. Liberalernas fokus är både villkor och verktyg för att ge varje medarbetare kraft att leverera bästa möjliga vård. När professionen får rätt förutsättningar minskar sjukskrivningarna, rekryteringen underlättas och patienterna möter kontinuitet och kvalitet.

Trygg vård börjar med trygga medarbetare

47. Prioritera medarbetarna – tydliga karriärvägar med god löneutveckling, tid för återhämtning, friskvård och kompetensutveckling behöver utvecklas.
48. Inför ett systematiskt stöd och kompetensutveckling åt verksamhetschefer och första linjens chefer.
49. Modernisera IT-systemen och förbättra användarvänligheten.

Region Uppsala ska vara en hållbar arbetsplats för våra medarbetare. Utan personalen stannar vården. Sjukvårdspersonalen måste ges rätt förutsättningar för sitt arbete, inklusive god löneutveckling, hållbara arbetsscheman, återhämtning, friskvård och kompetensutveckling. Privata vårdgivare skapar möjligheter för vårdpersonal att välja arbetsgivare, vilket höjer kvaliteten genom konkurrens. Beslut ska tas så nära patienten som möjligt, vilket ger medarbetarna möjlighet att utveckla sitt arbete. Administrativ avlastning som vårdnära service och medicinska sekreterare behövs, liksom bättre användarvänlighet i IT-systemen för att minska misstag.

Liberalerna vill att alla arbetsplatser inom hälso- och sjukvården ska erbjuda goda arbetsförhållanden, där medarbetarna känner arbetsglädje och stolthet. Verksamhetschefer och första linjens chefer ska få det stöd och den kompetensutveckling de behöver för att skapa en bra arbetsmiljö. Både chef och medarbetare ska känna att den enhet man arbetar vid kan styra över sin arbetssituation.

Ett framtidssäkrat Akademiska – centrum för vård, forskning och innovation

50. Ta fram en långsiktig generalplan för Akademiska sjukhuset i samverkan med universitet, kommun och näringsliv.
51. Etablera ett innovationskluster för testbäddar och pilotprojekt inom medicinteknik och digital vård.

Liberalerna har länge efterlyst en tydligare långsiktig målsättning och en mer konkret, genomarbetad strategi. Akademiska sjukhuset har en nyckelroll som universitetssjukhus med stark koppling till Uppsala universitet och regionens framstående life science-sektor. För att möta framtidens krav på specialiserad vård, forskning och innovation behövs en samlad utvecklingsplan. Precis som Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Göteborgs universitet genom Sahlgrenska Life driver en gemensam framtidsvision behöver vi en liknande helhetssyn kring Akademiska sjukhuset och vården i hela regionen.

Liberalerna vet från erfarenheterna med Framtidens Akademiska Sjukhus att nödlösningar blir dyrare, långsammare och sämre, och vi är beredda att fatta beslut om stora investeringar. En satsning på 50 miljarder kronor över 20 år kan låta mycket, men är helt rimlig i förhållande till

sjukhusets omsättning på 15 miljarder per år. Alternativet att lappa och laga innebär i praktiken mindre vård för våra invånare, ökade kostnader för köpt vård och förlorad kraft i forskning och näringsliv. Kloka och välavvägda investeringar är inte en onödig kostnad, utan själva grunden för vår fortsatta och utvecklade verksamhet.

Utan riktning riskerar vi att förlora ett av Sveriges viktigaste universitetssjukhus. Med en tydlig strategi kan vi däremot säkra både vård, innovation och utbildning i världsklass. Uppsalaregionen förtjänar inget mindre än ett Akademiska i världsklass.

Dagens forskning banar väg för morgondagens hälso- och sjukvård

52. Förbättra samverkan med forskningsmiljöer för att motverka patientskador.
53. Stärk forskningen inom primärvården som en del i omställningen till den nära vården.
54. Tillsätt en utredning för att säkerställa att andelen forskande läkare på Akademiska sjukhuset ökar under planperioden.
55. Inled en pilotverksamhet för ett centrum för hälsodata för att möjliggöra datauttag för forskning.
56. Ta fram en regional handlingsplan för att implementera den nationella life science-strategin i samverkan med Akademiska sjukhuset, Uppsala universitet och näringslivet.

Region Uppsala har ett starkt forskningsarv som Liberalerna vill värna. All vård ska baseras på vetenskap och beprövad erfarenhet. Forskning kring förebyggande arbete och rehabilitering, särskilt inom nära vård och folksjukdomar, ska stärkas. Samarbete med länets lärosäten är avgörande. Uppsala har en lång tradition av framgångsrikt life science-arbete. Akademiska sjukhuset utgör navet i ett unikt life science-kluster som främjar samverkan mellan forskning, näringsliv, utbildning och vård.

Patientnära och klinisk forskning är central för att förbättra vårdens kvalitet. Forskning inom primärvården ska stärkas i omställningen till god och nära vård. Region Uppsala behöver också aktivt delta i EU:s arbete med hälsodata för att stärka EU:s innovations- och konkurrenskraft.

Liberalerna vill främja innovation och möjliggöra för regionens anställda att arbeta med innovation. Läkare och sjuksköterskor ska kunna fokusera på patientnära vård istället för administration. IT-lösningarna måste bli användarvänligare, så att vårdpersonal inte lägger för mycket tid på administrativa uppgifter.

Idékraft stödjer medarbetardrivet förändringsarbete inom regionen, identifierar behov i vården och utvecklar processer för att underlätta samarbeten mellan vården och företag. Det innebär att stärka kopplingen mellan forskning och innovation samt uppmuntra och stödja medarbetarnas idéer för att förbättra vården.

Liberalerna anser att samarbete med Uppsala universitet och andra forskningsmiljöer är avgörande för att förbättra vårdens rutiner. Därför föreslår vi att stärka samverkan mellan Region Uppsala och näraliggande forskningsmiljöer.

Andelen forskande läkare har minskat och Liberalerna vill öka andelen forskande läkare. Enligt SCB utbildningsregister har andelen läkare med forskarutbildning minskat under lång tid. År 2005 hade 20 procent av läkarna upp till 74 år en forskarutbildning, medan motsvarande andel år 2020 var 16 procent. Andelen läkare som forskar är en tredjedel, varav 70 procent vill forska mer än de redan gör. Nästan var tredje person som har en kombinerad anställning mellan klinisk verksamhet och

forskning, eller forskning i sitt anställningskontrakt, uppger att de inte kan forska i den utsträckning som utlovas.

För att stärka kunskapsbasen inom hälso- och sjukvården vill Liberalerna starta en pilotverksamhet för ett centrum för hälsodata med syftet att möjliggöra datauttag för forskning och kvalitetsutveckling. Målet är att vård- och hälsodata ska göras mer tillgängliga och användas för bättre beslut i både vården och forskningen. De digitala verktyg som används ska vara kvalitetssäkrade, ändamålsenliga och bygga på tillförlitliga data. Långsiktiga målet är att varje patient ska kunna få individanpassade förslag på studier att delta i, baserat på uppgifter från nationella och internationella register.

Den uppdaterade nationella life science-strategin syftar till att stärka Sveriges position inom forskning, innovation och medicinsk utveckling. För att Region Uppsala ska behålla sin ledande roll krävs att vi skyndsamt underlättar kliniska prövningar och stärker samarbetet mellan vård, akademi och näringsliv. Regelverk för snabbare godkännande av studier bör utvecklas, och vårdenheter som testar nya behandlingar och teknologier behöver ges praktiskt stöd. Ett särskilt inkubatorprogram för life science-företag bör inrättas för att stimulera innovation. Genom verktyg som avsiktsförklaringar kan samverkan formaliseras och bidra till tydlighet i ansvar och mål. På så vis stärker Region Uppsala både patientnyttan och sin position i en växande framtidsbransch.

Mer digitalisering och AI frigör tid och resurser

57. Öka förutsättningarna att tillämpa artificiell intelligens i alla förvaltningar.
58. Minska andelen dubbeldokumentation i olika IT-system med 50% under 2026.
59. Integrera viktiga slutsatser från AI-kommissionens rapport.
60. Samtliga regionråd och förvaltningschefer ska ha genomfört grundläggande AI-utbildning.
61. Påskynda digitaliseringen och samkörandet av systemen för högkostnadsskydd så att patienternas kostnader sammanställs automatiskt.
62. Bredda införandet av tal-till-text-system i vården.

Artificiell intelligens (AI) har potential att revolutionera sjukvården, men framtiden avgörs inte av tekniken i sig utan av hur vi väljer att använda den. AI kan frigöra resurser, stärka patientsäkerheten och bidra till en mer jämlik vård, dock bara om den införs systematiskt och ansvarsfullt. AI-kommissionen visar att ett fullt införande av befintlig teknik skulle kunna frigöra upp till 140 miljarder kronor per år i offentlig sektor, men också att endast ett fåtal aktörer har kapacitet att bygga egna säkra AI-miljöer. Region Uppsala bör ansluta sig snarast till den nationella AI-verkstan för offentlig sektor när den tillgängliggörs.

Liberalerna vill ha lättanvända IT-system för vårdpersonal som minskar den administrativa bördan. IT-systemen ska dela data för att undvika dubbeldokumentation. Artificiell intelligens kan frigöra upp till 5-10 procent av sjukvårdens totala omkostnader och vi vill därför förbättra förutsättningarna för att implementera AI. Besparingarna kommer från effektiviseringar inom olika vårdprocesser, inklusive administration, diagnos och patientvård.

Digitalisering inom vården ökar kvalitet, tillgång och jämlikhet. Liberalerna vill fortsätta utveckla e-tjänster och digitala lösningar som underlättar patientens vardag och ger säkrare vård. Systemen ska minnas patientuppgifter, och information om vårdgivares behandlingsresultat och väntetider ska vara tillgänglig online. Digital teknik ska användas för att inkludera och ge mer jämlik vård, och digitala hjälpmedel ska förskrivas för att motverka digitalt utanförskap. Samtidigt måste patientens

rätt till personlig integritet värnas. Digitala lösningar i vården får aldrig innebära att känslig information hanteras utan tydligt samtycke, transparens och säkerhet.

För att lyckas krävs det att beslutsfattare har god förståelse för både möjligheter och risker. Region Uppsala bör därför genomföra AI-utbildning för regionråd, förvaltningschefer och andra ledande tjänstepersoner. Genom att höja kompetensen kan Region Uppsala säkra en etisk, effektiv och framtidssäkrad användning av artificiell intelligens i verksamheterna.

Det samordnade högkostnadsskyddet är tänkt att fungera som ett ekonomiskt skyddsnät för patienter, där kostnader för öppen hälso- och sjukvård samt sjukresor räknas samman under en tolv månadersperiod. Det är dock endast ett fåtal patienter per år som utnyttjar skyddet. Det beror dels på att alltför få patienter i dagsläget känner till sin rätt till det, dels på att den nuvarande manuella hanteringen och avsaknaden av en digital lösning gör ansökningsprocessen onödigt krånglig och betungande. I Region Värmland uppskattas att en digital integration mellan högkostnadsskydden skulle innebära att cirka 1 500 patienter årligen skulle kvalificera sig. Ett förbättrat digitalt flöde för hanteringen är därför nödvändigt. Ingen patient ska gå miste om sin rätt till frikort på grund av otillräcklig information eller en onödigt krånglig process.

Införandet av tal-till-text-system (TiK) på Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping är ett välkommet steg mot mer tid för patientnära arbete. Digitala verktyg som TiK kan förbättra både arbetsmiljö och dokumentationskvalitet, men nyttan varierar mellan olika yrkesgrupper. För att ta vara på potentialen bör Region Uppsala bredda införandet till hela vårdkedjan, särskilt i primärvården där behovet av minskad administration är stort. Tekniken bör göras tillgänglig för fler kliniskt dokumenterande yrkesgrupper. Införandet ska följas upp systematiskt för att säkerställa att den leder till ökad effektivitet och förbättrad vårdkvalitet. Olika verksamheter ser olika ut och nya verktyg ska användas där de verkligen gör nytta!

God kvalitet med ekonomi i balans

En god ekonomi är bara ett verktyg – målet är trygg och jämlik vård. Region Uppsala står inför en dubbel utmaning: kostnaderna ökar samtidigt som patienterna med rätta kräver en vård i absolut toppklass. Liberalerna accepterar inte att kvalitet ställs mot pengar och vi tror det är fullt möjligt att leverera både och. Pengarna ska gå till vårdens kärna som är mötet mellan patient och vårdpersonal. Med ett skarpt fokus på smartare inköp, minskad byråkrati och tydliga prioriteringar är det möjliggöra resurser som i dag binds upp i ineffektivitet. Liberalerna vill kombinera ansvarsfull hushållning med oförhandlingsbar kvalitet för en region där varje skattekrona ger maximal nytta och varje patient får den bästa möjliga vården.

Stärk intäkterna och sänk kostnaderna

63. Prioritera strategiska inköp för att uppnå betydande besparingar på upphandlingskostnader.
64. Mät kostnaderna för uteblivna vårdbesök och ta fram en plan för att minska kostnaderna.
65. Ta fram siffror på vårdköerna – både de som är inom vårdgarantin och de som har passerat tidsgränserna
66. Minska administrativa kostnader för förvaltningar som inte arbetar med vårdnära processer.
67. Sälj mer högspecialiserad vård till andra regioner och utlandet.

68. Ta fram en plan för förbättrad lokalanvändning samt halvering av lediga lokaler.
69. Stärk enheten mot välfärdsbrott för att värna valfrihet och hålla oseriösa aktörer borta.
70. Uppdatera finanspolicyn för att möjliggöra investeringar i försvars- och vapenindustrin.

En av regionens största kostnadsposter är upphandling av varor och tjänster, som uppgår till cirka 8,5 miljarder kronor per år. Liberalerna vill införa ett strategiskt arbetssätt för kategoristyrd upphandling, eftersom erfarenheter från andra offentliga aktörer visar att detta kan minska kostnaderna med minst tio procent per område. Vi ser därför behovet av att avsätta resurser för att bygga upp en central funktion för kategoristyrning, ta fram ett gemensamt inköps- och avtalsregister samt säkerställa att varje förvaltning genomför återkommande spend-analyser. På så sätt kan Region Uppsala frigöra upp till 750 miljoner kronor på tre år.

Ett annat konkret problem är de uteblivna vårdbesöken som medför både förlorade patientavgifter och ökade administrativa kostnader för ombokningar och påminnelser. Trots detta saknas systematisk uppföljning av kostnaderna för uteblivna besök. Liberalerna vill därför att Region Uppsala börjar registrera bortfallen och sätta tydliga styrtal för mottagningarna med riktmärken. Genom bättre digital ombokning, påminnelser och tillgänglighet kan regionen minska kostnaderna samtidigt som patienterna får bättre service.

Vi vill också se minskad administration. Liberalerna vill lägga en generell besparing på de administrativa förvaltningarna som inte arbetar med vårdnära processer.

För att öka regionens intäkter föreslår vi att Akademiska sjukhusets spetskompetens inom bland annat neurokirurgi, transplantationsvård och cancerbehandling i högre grad används för att sälja vård till andra regioner och utlandet. Vi vill att regionen sätter konkreta mål för vårdförsäljning, särskilt under lågbelastade perioder, och marknadsför sin högspecialiserade vård mer aktivt både nationellt och internationellt. Det stärker ekonomin och bidrar till att upprätthålla spetskompetens.

Region Uppsala köper i dag vård när den egna kapaciteten inte räcker till – både för patienter som väntar inom vårdgarantins tidsgränser och för dem som har väntat längre än vad lagen tillåter. Patienter har rätt att söka annan vårdgivare genom Vårdgarantienheten, men långt ifrån alla känner till eller använder den möjligheten. I båda fallen handlar det om kostnader som måste synliggöras. När ekonomin är pressad måste vi kunna skilja verkliga effektiviseringar från nedskärningar som försämrar vården. Därför kräver vi full öppenhet om vårdskulden – både i antal väntande patienter och i faktiska kostnader.

Lokalförsörjningen är ytterligare ett område där stora besparingar kan göras. Liberalerna föreslår att Fastighets- och servicenämnden får i uppdrag att ta fram en plan för att halvera andelen tomma eller ineffektivt utnyttjade lokaler till år 2028. Det kräver att regionen kartlägger beläggningsgraden i sina fastigheter och ser över hur man bättre kan samordna verksamheter, samutnyttja ytor och i vissa fall avyttra lokaler med låg nyttjandegrad. Samtidigt behöver underhållet bli mer systematiskt och förebyggande för att undvika dyra akuta åtgärder.

Liberalerna vill även ge den nya enheten mot välfärdsbrottslighet ett tydligare mandat och utökade resurser. Enheten ska få ansvar att genomföra leverantörskontroller i nya upphandlingar, samordna granskningar av avgifts- och ersättningssystem samt utbilda personal i hur man upptäcker oegentligheter. Med ett förstärkt uppdrag kan regionen minska antalet felaktiga utbetalningar vilket sparar resurser.

Idag har regionen finansiella placeringar på upp mot 9 miljarder kronor, men nuvarande policy öppnar inte upp för investeringar i försvars- och säkerhetsindustrin. Med tanke på de förändrade omständigheterna i världen vi Liberalerna därför att finanspolycyn moderniseras så att investeringar i försvarsindustrin möjliggörs. Det att använda regionens kapital på ett mer ansvarsfullt och strategiskt sätt.

Mer uppföljning och bättre kvalitetssäkring

71. Starta implementeringen av ett enhetligt kvalitetsledningssystem för att öka patientsäkerheten, minska vårdskador och spara pengar.
72. Förstärk uppföljningen av hygienrutiner för att minska vårdskador.
73. Återupprätta arbetet mot en nollvision för patientskador och vårdrelaterade infektioner.
74. Minska andelen återinläggningar för multisjuka äldre.
75. Öka tillgången till läkare på äldreboenden.
76. Intensifiera insatser mot rasism och ojämställdhet för att säkerställa likvärdig patientsäkerhet.
77. Genomför en genomlysning av policy och riktlinjer för hjälpmedelsförskrivning samt andra relaterade styrdokument.

Region Uppsalas arbete med patientsäkerhet understryker behovet av ett gemensamt kvalitetsledningssystem som gör det möjligt att snabbt identifiera avvikelser, dela goda exempel och införa standardiserade förbättringspaket. Kontinuerlig uppföljning och kvalitetssäkring är nödvändiga för att öka patientsäkerheten. Detta kräver hög kompetens från politisk ledning till vårdpersonal samt en hållbar arbetsmiljö och säker teknik för att minimera misstag.

Ingen som vårdas i Region Uppsalas regi ska drabbas av patientskador. Liberalerna vill intensifiera arbetet med att uppnå nollvision för vårdskador med fokus på att förbättra vårdhygien och använda datadrivet kvalitetsarbete.

Äldre är den snabbast växande befolkningsgruppen i länet. Andelen invånare som är 80 år eller äldre väntas stiga kraftigt. För äldre och multisjuka är bristande vårdövergångar och oplanerade återinskrivningar särskilt allvarliga. Det innebär sämre kontinuitet, större risk för komplikationer och onödigt lidande, men också ökade kostnader för regionen. Liberalerna vill att regionen svarar med tre samverkande åtgärder: färre återinläggningar genom strukturerade vårdövergångar, fler läkare som regelbundet besöker särskilda boenden och arbeta långsiktigt för att fler ST-läkare ska ha rätt kunskap i geriatrik och om äldres behov. Ett bredare medicinskt stöd på äldreboenden och bättre geriatrisk kompetens är de mest kostnadseffektiva sätten att bryta trenden.

Rasism och ojämställdhet är oacceptabelt och farligt. Felaktiga förutfattade meningar har lett till att utrikesfödda patienter inte fått nödvändig behandling. Utrikesfödda kvinnor, särskilt de som kommer från låg- och medelinkomstländer eller har osäker uppehållsstatus, löper högre risk för svår maternell sjuklighet än svenskfödda kvinnor. Alla patienter har rätt till vård efter behov, och arbetet mot diskriminering måste intensifieras. Liberalerna vill intensifiera insatserna mot rasism, sexism och all annan diskriminering inom den hela regionala verksamheten, såväl för personal som för patienter och resenärer.

Liberalerna vill att Region Uppsala säkerställer att hjälpmedel förskrivs jämlikt och efter faktisk nytta. I dag saknas en systematisk uppföljning av förskrivningsmönster mot befolkningens behov, vilket riskerar att urholka principen om vård efter behov. En genomlysning av samtliga

styrdokument för hjälpmedel, följd av tydliga indikatorer för behovs- och effektstyrning, är därför nödvändig för att säkra både patientnytta och god hushållning med offentliga medel.

Flytta vården närmare medborgarna

78. Fortsätta utveckla Lasarettet i Enköpings profil som rutinkirurgiskt centrum med större fokus på bassjukvården.
79. Starta en mottagning för blod- och tumörsjukdomar i Tierp för att ge jämlik vård och korta resorna för patienter.
80. Öka takten i arbetet med att genomföra reformerna för Effektiv och nära vård, och belöna kontinuiteten i vården.
81. Ta fram ett förslag till Nära vård-index i samverkan med vårdaktörer, kommuner och patienter med målsättning att det ska vara fullt implementerat och publikt tillgängligt senast 2026.
82. Öka tillgängligheten och underlätta för fler att ge blod nära sin bostadsort.

Lasarettet i Enköping behöver utvecklas ytterligare och fortsätta spela en viktig roll för både Enköpingsborna och resten av regionen. Ett nära samarbete mellan Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping kan effektivisera resursanvändningen och minska köerna. Genom att samla fler planerade ingrepp och bassjukvård i Enköping frigör vi operationskapacitet i Uppsala, kortar väntetider och använder dyr högspecialiserad utrustning där den gör störst nytta.

Det är viktigt att specialistläkare från Akademiska sjukhuset kan arbeta på Lasarettet i Enköping, exempelvis barnläkare. Lasarettet eller ett framtida vårdcentrum kan erbjuda barnläkare och andra specialister i framtiden.

Norduppland har längst resväg till specialistvård i länet. Specialistvård i Norduppland är särskilt viktigt för att säkerställa jämlik vård i hela länet och korta resorna för de som är sjuka. Vi vill öppna en cancermottagning för blod- och tumörsjukdomar i Tierp, liknande den vid Gränby centrum i Uppsala, ett viktigt steg för att erbjuda specialistvård närmare invånarna och undvika långa resor till Akademiska sjukhuset.

Liberalerna vill intensifiera satsningen på Effektiv och nära vård 2030. Det är avgörande att lyssna på medarbetarnas idéer och säkerställa att digitaliseringen implementeras effektivt. Digitala lösningar kan förbättra vården, men Region Uppsala har varit långsam med att införa dessa.

Omställningen till en god och nära vård behöver följas upp mer systematiskt. Liberalerna föreslår därför att Region Uppsala inför ett Nära vård-index, ett öppet digitalt verktyg som visar utvecklingen inom primärvården för invånare, vårdpersonal och beslutsfattare. Indexet ska innehålla ett urval relevanta indikatorer, till exempel andelen med fast vårdkontakt, väntetider, patientnöjdhet och samordning för multisjuka äldre. Resultaten ska publiceras öppet och jämförbart mellan vårdcentraler. Syftet är att öka transparensen, driva förbättringar och ge bättre beslutsunderlag. Region Östergötland har redan infört ett liknande system med goda resultat.

Blodgivning är en samhällsbärande insats som räddar liv varje dag, men tillgången på blod är ofta begränsad. För att fler ska kunna ge blod behövs det bli enklare och mer tillgängligt. Liberalerna vill därför att Region Uppsala etablerar fler fasta och mobila blodgivningsplatser i hela länet.

Hållbar och konkurrenskraftig utveckling

Region Uppsala ska vara en plats där hållbarhet och konkurrenskraft går hand i hand. Genom att kombinera ett växande företagsklimat med satsningar på utbildning, besöksnäring och folkhälsa skapar vi tillväxt som inkluderar både stad och landsbygd. Det ska vara enkelt för entreprenörer att växa, för unga att hitta jobb och för alla invånare att ta del av natur och kultur, allt samtidigt som vi tryggar den kompetens som framtidens jobb kräver. Vår vision är en internationell och öppen region, präglad av livskvalitet, utveckling och mångfald. För att hela länet ska leva och hänga ihop bättre vill vi stärka regionens kärnor, undanröja hinder för utveckling och förbättra tillgängligheten för talanger och företag från hela världen.

Men utveckling kräver också motståndskraft. I en orolig omvärld måste Region Uppsala tillsammans med andra aktörer kraftigt stärka beredskapen. Energiförsörjning, livsmedelssäkerhet, skydd mot hot och robusta samhällsfunktioner ska vara självklara delar av det regionala utvecklingsarbetet. Liberalerna har ett helhetsgrepp: fler jobb, stärkt trygghet och skydd för klimatet. Region Uppsala ska vara en föregångare när världen förändras.

Hela regionen ska utvecklas

83. Stärk företagsklimatet och förutsättningarna för jobb och tillväxt.
84. Samarbeta med lokala aktörer för att stärka besöksnäringen.
85. Främja folkhälsa och barns rörelse genom samarbete med kommuner och idrottsorganisationer.
86. Göra det lättare för unga att göra praktik i regionens verksamheter.

Liberalerna vill verka för en hållbar och konkurrenskraftig utveckling i länet. Företag skapar jobb och genererar skatteintäkter som finansierar vår gemensamma välfärd – det är därför ett starkt företagsklimat är avgörande.

Inte en enda kommun i regionen har i dag ett företagsklimat som företagen själva bedömer som bra. Det är ett allvarligt underbetyg. Om inte det sker förändring så riskerar länet att halka efter i konkurrensen om investeringar och jobb. Region Uppsala behöver därför ta en mer aktiv roll för att stärka förutsättningarna för företagande och bidra till ett mer företagsvänligt klimat i hela länet. Det handlar om att främja samverkan, planera för framtida behov och skapa strukturer som stärker företagens möjligheter att växa och anställa.

Ett gott företagsklimat är avgörande för turistföretag och andra småföretag som skapar arbetstillfällen och som erbjuder naturupplevelser. Friluftslivet skapar förutsättningarna för bättre folkhälsa. Samarbetet med kommuner och ideella föreningar behöver stärkas så att fler, både äldre och unga, kommer ut i naturen. Smultronställen med höga natur- och friluftsvärden ska vara trevliga och lättillgängliga för alla, inklusive rullstolsburna och barnvagnar.

Hållbar tillväxt innebär att alla invånare ska kunna bo och arbeta både i staden och på landsbygden med tillgång till god samhällsservice och välfärd. För att säkra kompetensförsörjningen krävs vuxenutbildning, bättre samarbete mellan Region Uppsala och universiteten, samt satsningar på folkhögskoleutbildningar.

Bättre klimat och miljö

87. Säkerställ klimatsmarta transporter och stärk el- och laddinfrastrukturen i hela länet.
88. Medfinansiera laddplatser för elfordon vid regionens fastigheter.
89. Installera fler solcellsanläggningar på regionens byggnader.
90. Genomför bygg- och renoveringsprojekt samt upphandlingar på ett miljö- och klimatsäkert sätt.
91. Minska energiförbrukningen genom smart styrning och effektivisering i alla fastigheter.
92. Öka andelen distans- och hybridmöten för att minska klimatpåverkan.
93. Redovisa klimatpåverkan av AI och molntjänster.
94. Etablera Region Uppsala som testbädd för grön teknik i samarbete med universitet och näringsliv.

Kampen för klimatet och en hållbar framtid är avgörande. Regionen ska vara drivande i klimat- och miljöarbetet både för att nå klimat- och miljömålen i regionen som helhet och i den egna organisationen. Klimatarbetet är av central betydelse och kommer att fortsätta vara en prioritet.

Elektrifiering och tillgång till ren fossilfri energi är avgörande för att kunna ställa om, inte minst inom transportsektorn. Vi kommer behöva mer solenergi och vindkraft såväl som kärnkraft om Region Uppsala och Sverige ska lyckas ställa om. Regionen behöver i samverkan med andra aktörer arbeta för bättre förutsättningar för fossilfri energiproduktion regionalt såväl som förstärkt överföringskapacitet från övriga landet. Liberalerna vill utreda möjligheten till medfinansiering för att anlägga laddplatser vid regionens egna parkeringar och fastigheter. För att öka tillgången till egenproducerad och fossilfri el ska regionen utreda hur regionens egna fastigheter kan förses med fler solceller.

Användningen av AI och molntjänster ökar snabbt vilket innebär en allt mer ökande klimatpåverkan. Klimatavtrycket från AI och molntjänster behöver synliggöras i regionens miljö- och hållbarhetsarbete.

Regionens fastigheter ska bli mer resurseffektiva. Nya och ombyggda lokaler ska miljöcertifieras, och teknik som minskar energiåtgång och utsläpp ska användas. Återbruk och klimatsmarta val ska alltid vägas in. Som testbädd för grön teknik öppnar regionen upp sina sjukhus och logistikflöden för el- och biogasfordon, smart ruttplanering och klimatsnåla material. Genom samarbete med universitet och näringsliv kan innovationer testas och spridas snabbare.

Kollektivtrafiken ska vara ett attraktivt alternativ för alla

95. Biljettpriserna i kollektivtrafiken ska ligga kvar på nuvarande nivå.
96. Avveckla sommarlovskortet.
97. Förenkla för turister och utländska besökare att få information och köpa biljetter.
98. Ställ krav på att skadliga farthinder tas bort med vite och körstopp vid behov.
99. Spårvagnar och deras hållplatser ska anpassas för att möjliggöra cykel ombord.
100. Utred förutsättningarna för att införa en maxtaxa för reskassa.
101. Gör kollektivtrafiken avgiftsfri för personer med rätt till färdtjänst.
102. Utred ökat reklamutrymme i kollektivtrafiken.
103. Möjliggör påstigning vid samtliga bussdörrar.

Kollektivtrafiken är avgörande för vårt län som både ett primärt transportmedel och en central del av omställningen till ett hållbart samhälle. För att uppnå detta måste kollektivtrafiken vara enkel, smidig och trygg för alla. Kollektivtrafiken ska vara klimatvänlig med mer elektrifiering och utfasning av fossila bränslen.

Liberalerna vill att fler ska välja att åka kollektivt genom att säkerställa finansiering både genom skatter och biljettintäkter, samt kontinuerligt sträva för att öka resandet. Reklamutrymmena på och i bussar samt vid väderskydd bör användas för att öka kollektivtrafikens intäkter utan att höja skatter eller biljettpriser. En maxtaxa för reskassa som gör det smidigare att resa bör utredas när ekonomin tillåter.

För att göra kollektivtrafiken attraktiv för alla grupper, måste den vara tillgänglig och trygg. Genom dialog med dem som upplever otrygghet eller hinder kan vi göra nödvändiga förbättringar. Barn och ungdomar ska enkelt kunna resa till sina fritidsaktiviteter, och tydliga, pålitliga byten och pedagogisk trafikinformation är nödvändiga för att föräldrar och barn ska känna sig trygga. För personer som har svårt att använda digitala tjänster ska resandet underlättas.

Samarbete med kommunerna är nödvändigt för att säkerställa kollektivtrafik även utanför centralorterna. Arbetspendlingen sker inte alltid längs radiella stråk in mot Uppsala. Pendlare mellan andra orter behöver ett starkare och mer konkurrenskraftigt alternativ till bilen. Därför bör möjligheten till fler busslinjer mellan orter, utan omväg via Uppsala, utredas. Vi vill också se stärkta bussförbindelser över länsgränserna där behovet av arbetspendling är stort.

De allt fler farthindren i Uppsala kommun är fortsatt en viktig fråga för medborgarna, som upplever att det ständigt växande antalet påverkar deras vardag negativt. Även kollektivtrafiken påverkas, och de negativa effekterna måste hanteras för att säkerställa en effektiv och framkomlig busstrafik. Ökade kostnader för reparationer och underhåll har blivit en börda för regionen i takt med att antalet gupp på Uppsalas gator ökat. Det är olyckligt att kommunen fortsatt byggt ut dessa utan att ta hänsyn till konsekvenserna för bussar, förarens arbetsmiljö, passagerarnas komfort eller regionens ekonomi. Eftersom både stadsutveckling och kollektivtrafikens förutsättningar förändras över tid, behöver nuvarande avtal omförhandlas och nya villkor tas fram.

Kultur som inspirerar och utvecklar

104. Kulturskapares konstnärliga frihet ska stärkas.
105. Främja läns museets publika verksamheter för att stärka det kulturhistoriska arvet och integrera dem mer i den regionala turismen.
106. Gör regionens konst och kultur mer tillgänglig digitalt och för patienter inom vården.
107. Skapa bättre möjligheter för kulturarbetare och konstnärer att bo och arbeta i regionen.
108. Utveckla folkhögskolorna till kraftfulla centra för kunskap och utbildning.
109. Öka samarbetet mellan kulturlivet och turistnäringen.
110. Initiativ där kultur, sjukvård och akademi samverkar ska främjas.

Liberalerna vill att Region Uppsalas kultur ska stärka förutsättningarna för konstnärligt skapande och individuell bildning. Konstnärlig frihet är en grundläggande del av demokratin. Kulturen ska kunna utmana, beröra och ifrågasätta. Region Uppsala ska skapa förutsättningar för ett levande och fritt kulturliv genom att sätta ramar och fördela resurser, men det konstnärliga innehållet ska alltid stå fritt.

Vi vill främja läns museets publika verksamheter, integrera konst och kultur mer i regional turism och göra dem tillgängliga digitalt samt för patienter inom vården. Vi vill även skapa bättre möjligheter för kulturarbetare och konstnärer att bo och arbeta i regionen, utveckla folkhögskolorna till kraftfulla centra för kunskap och utbildning, och öka samarbetet mellan kulturlivet och turistnäringen.

Kultur är en motor inom besöks- och eventnäringen, och genom strategisk samverkan kan vi öka antalet besökare och stärka kulturens roll i regionen. Regionen har också ett ansvar att bevara och tillgängliggöra unika kulturmiljöer. Vi vill skapa bättre förutsättningar för konstnärer och kulturskapare att leva och verka i regionen vilket bidrar till innovation och livskvalitet.

Beredskap för när det verkligen gäller

111. Satsa på Norduppland som en framtida nod för försvarsproduktion och säkerhetsteknisk innovation.
112. Starta en preparandkurs för räddningstjänst på Wiks slott.

Det försämrade säkerhetspolitiska läget i Europa och världen har kraftigt ökat efterfrågan på försvarsmateriel. Samtidigt är tillgången på tillförlitliga leverantörer begränsad. Det skapar en möjlighet för Norduppland, där det finns goda förutsättningar att etablera en modern försvarsindustri som bidrar till både regional tillväxt och ökad sysselsättning. Varje investering i försvarsproduktion skapar lokala effekter: löner, inköp från underleverantörer samt ökad efterfrågan på bygg-, transport- och servicetjänster.

Regionen har en stark industritradition och ett strategiskt läge med närhet till två regementen, Uppsala universitet och SLU, Arlanda, E4 samt järnvägsförbindelser till Gävle hamn och Högskolan i Gävle. En växande industrinärvaro gör det dessutom lättare att behålla nytexaminerade talanger i regionen. Den reviderade regionala utvecklingsstrategin bör därför tydligt lyfta fram Norduppland som en framtida nod för försvarsproduktion och säkerhetsteknisk innovation. Ambitionen bör vara att främja satsningar på produktionsanläggningar, forskningssamarbeten och hållbara leverantörskedjor.

För att möta det växande rekryteringsbehovet inom räddningstjänst, ambulans, kustbevakning och andra utryckningsverksamheter föreslås att Wiks folkhögskola startar en tvåterminers preparandkurs på heltid för personer som vill arbeta inom räddning och beredskap. I dag har många verksamheter svårt att rekrytera personal, samtidigt som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap uppmuntrar till att fler anställs i beredskap. Det nuvarande utbildningsutbudet är otillräckligt. En ny preparandkurs kan bredda rekryteringen och ge fler möjlighet att pröva en karriär inom räddningssektorn. En liknande satsning vid en folkhögskola i Karlskrona har varit framgångsrik tack vare nära samarbete med den lokala räddningstjänsten.

Så skiljer sig vår budget

Punkt	Ämne	i mnkr	Område
2	Klimakterieutbildning för chefer och medarbetare	2,5	Jämställdhet och trygghet
3	Kostnadsfria mensskydd	1	Jämställdhet och trygghet
9	Stöd till kvinnojourer i alla kommuner	5	Jämställdhet och trygghet
10	Utredning av renovering av förlossningssalar	4	Jämställdhet och trygghet
11	Avveckla barnmorskeledd enhet och hemförlossningar	-19,5	Barn och familj
12	Samordnare familjecentraler	1	Barn och familj
14	Förbokade pappasamtal på BVC	1	Barn och familj
	Ettårskontroller	-1	Barn och familj
15	Fler vårdplatser och resurser i specialistvården	8	Specialistvård
16	Upphandling av enklare operationer	30	Specialistvård
17	Sjukhusvård i hemmet	15	Specialistvård
18	Permanent koloskopicenter i Gränby centrum	5	Specialistvård
19	Prehospitalt verksamhetsområde, stärkt ambulansvården	30	Akutsjukvård
21	Ledsagningstjänst för synskadade	1	Specialistvård
22	Max 1 100 listade patienter per läkare	50	Primärvård
25	Förenkla vårdcentralernas regelverk och införa kvälls- samt helgöppet	20	Primärvård
26	Förstärka mobila närvårdsteam och äldreomsorgsenheter	15	Primärvård
29	Avgiftsfri HPV-catch-up-vaccination pojkar 2004-2008	4	Barn och familj
31	Upphandla NPF-utredningar för att kapa köer	20	Psyisk hälsa
34	Fast vårdkontakt inom psykiatri	10	Psyisk hälsa
36	Utöka psykiatriambulansen	6	Psyisk hälsa
38	Mobil vårdcentral för hemlösa	5	Stöd till utsatta
39	Informationskampanj om receptfritt naloxon	1	Stöd till utsatta
40	Utbildning för bättre bemötande av hemlösa och brukare	1	Stöd till utsatta
42	Utveckla LARO-mottagningen till del av nära vården	8	Stöd till utsatta
46	Informationskampanj om abonnemangstandvård	0,5	Tandvård
55	Centrum för hälsodata, pilotverksamhet	5,5	Digitalisering och IT
58	Halvera dubbeldokumentation i IT-system	-16	Digitalisering och IT
61	Samskrivning av högkostnadsskyddssystem	2,5	Digitalisering och IT
63	Strategiska inköp för lägre upphandlingskostnader	-166	Kvalitet och ekonomi
	Kraftsamling för hälso och sjukvården (Helhetsgreppet + Fokus vårdskifte)	-100	Kvalitet och ekonomi
71	Starta implementering av ett enhetligt kvalitetsledningssystem	6	Kvalitet och ekonomi
75	Öka läkarkontinuitet på äldreboenden	3,5	Primärvård

78	Utveckla Lasarettet i Enköping som rutinkirurgiskt centrum	20	Specialistvård
79	Blod- och tumörmottagning i Tierp	10	Specialistvård
80	Skala upp Effektiv och Nära Vård, mer kontinuitet	10	Primärvård
88	Medfinansiera laddplatser vid regionfastigheter	3	Miljö och energi
89	Installera fler solcellsanläggningar	3	Miljö och energi
91	Energi-effektivisering med smart styrning	-5	Miljö och energi
95	Biljettpriserna i kollektivtrafiken ska ligga kvar på nuvarande nivå	23	Kollektivtrafik
96	Avveckla sommarlovskortet	-20	Kollektivtrafik
102	Öka reklamutrymmet i kollektivtrafiken	-3	Kollektivtrafik
	Cykelkansli	-1	Kollektivtrafik
112	Preparandkurs räddningstjänst på Wiks slott	2	Utbildning

Liberalerna Region Uppsala

Regionhuset
Storgatan 27
751 85 Uppsala

uppsala@liberalerna.se
018 - 10 34 80

Hemsida: uppsalalan.liberalerna.se
Facebook: LiberalernaRegionUppsala
Instagram: @liberalernauppsala
Tiktok: @liberalernauppsala
Threads: @liberalernauppsala
Youtube: @liberalernauppsala
Bluesky: @uppsala.liberalerna.se
LinkedIn: Liberalerna Uppsala

